

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СВІТОГЛЯДНІ ЗАСАДИ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії	
Освітньо-наукова програма	підготовки доктора філософії «Музичне мистецтво»	
Рік навчання	2	
Семестр	3–4	
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)	180 годин / 6 кредитів ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Черненко Володимир Олександрович
	Науковий ступінь, вчене/почесн е звання	Кандидат філософських наук, доцент
	Посада	Доцент кафедри мистецької освіти та гуманітарних дисциплін
	Профіль викладача, e-mail	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/social-sciences/Chernenko.pdf volodymyr.chernenko@num.kh.ua
Анотація	Світогляд – форма духовної діяльності, у ході якої відбувається усвідомлення світу в цілому, формується активна життєва позиція, закладаються засади вмотивованих відносин людини зі світом та іншою людиною, кристалізується самоусвідомлення сенсу власного існування. Мистецтво – є однією із форм вираження світогляду. Історія трансформації цих форм репрезентує еволюцію світоглядних концептів, крізь призму яких людство визначало орієнтири власного самоіснування.	

Мета дисципліни	Метою вивчення дисципліни є засвоєння сукупності знань теоретичного (філософського) характеру, прив'язання їх до майбутньої професійної діяльності мистецтвознавця, вивчення системи цих знань у їх історичному розвитку, вивчення їх впливу на розвиток та функціонування мистецтва та мистецтвознавства. Ця дисципліна має дати методологічну базу наукових досліджень, яка пов'язана з філософським аналізом основних функцій мистецтва у суспільстві, різноманітними поглядами на природу мистецтва, впливом мистецтва на суспільні процеси та явища. Окрім того, ця дисципліна орієнтує науковця на вільний вибір професійної діяльності та особисту відповідальність за неї, затвердження гуманістичних та етичних цінностей як результат цієї діяльності, творчий підхід до вирішення наукових проблем, комплексний аналіз та синтез наукової діяльності та суспільних цінностей.
Програмні результати навчання	<p>ПРН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з музичного мистецтва та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.</p> <p>ПРН4. Аналізувати і прогнозувати основні тенденції руху національної свідомості і культури в контексті загальноцивілізаційного поступу.</p> <p>ПРН7. Застосовувати загальні принципи та методи гуманітарних наук, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері музичного мистецтва.</p>
Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері музичного мистецтва на основі системного наукового та загальнокультурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері музичного мистецтва, інтегрувати знання з різних галузей, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p> <p>СК 5. Здатність до навчання впродовж життя, безперервного саморозвитку та самовдосконалення.</p>
Професійні компетентності	ПК2. Здатність оцінювати результати навчання.
Зміст навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Вступ. Предмет, метод, мета і завдання курсу.</p> <p>Тема 2. Взаємозв'язок філософії та мистецтва. Концепції виникнення мистецтва.</p> <p>Тема 3. Естетичні уявлення Античності.</p> <p>Тема 4. Вплив християнства на мистецтво в добу Середньовіччя.</p>

	<p>Тема 5. Естетичні концепти Відродження та Просвітництва.</p> <p>Тема 6. Філософія мистецтва НКФ (І. Кант, Ф.-В.Й. Шеллінг, Г.-В.Ф. Гегель).</p> <p>Тема 7. Естетичні уявлення Східної культури (Індія, Китай, Японія).</p> <p>Тема 8. Естетичні експлікації ХХ-ХХІ ст.</p> <p>Тема 9. Концептологія «формальної школи» у мистецтвознавстві.</p> <p>Тема 10. Соціальні функції мистецтва у суспільстві. Соціологічний метод А. Хаузера. Мистецтво та ідеологія.</p> <p>Тема 11. «Реляційна естетика»: концепти та інтенції.</p>
Види занять	Лекційні, семінарські, самостійна робота.
Методи навчання	Словесний метод (лекція, дискусія); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, написання есе); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні); самостійна робота (розв'язання завдань).
Форми, методи та критерії оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>3 семестр</p> <p>Поточний контроль: Оцінюється діяльність здобувача освіти під час семінарських занять (участь у дискусії, якість виступу з презентаціями, усне опитування), контрольна робота, індивідуальне завдання, завдання самостійної роботи.</p> <p>Семестровий контроль (max 100 балів): залік за результатами накопичення балів за поточну роботу протягом семестру.</p> <p>4 семестр</p> <p>Поточний контроль (max 60 балів): Оцінюється діяльність здобувача освіти під час семінарських занять (участь у дискусії, якість виступу з презентаціями, усне опитування), контрольна робота, індивідуальне завдання, завдання самостійної роботи.</p> <p>Семестровий контроль (max 40 балів): екзамен, який складається з усних відповідей на питання екзаменаційного білету.</p> <p>Умовою допуску до екзамену є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконані завдання поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p> <p>З критеріями оцінювання навчальних досягнень під час</p>

	<p>семестрового контролю та порядком накопичення балів здобувачів ознайомлюють на першому аудиторному занятті, а також за посиланням: https://docs.google.com/document/d/1XjHUIvVBD7-J-MXIQ8C-CbLFu4HyMMn-9rPHCcxP773U/edit?usp=sharing</p>
<p>Особливості та політики дисципліни</p>	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, листування через e-mail, надання посилань на Google-диск. Від здобувачів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом та обов'язкове виконання різних видів завдань.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності.</p> <p>В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Арто, А (2021). <i>Театр та його двійник</i>. Київ.</p> <p>Бадью, А (2019) <i>Століття</i>. Львів.</p> <p>Вернудіна, І.В., Драпогуз, В.П., Гуменюк, Т.К. та ін. (2019). <i>Культуротворчі виміри людини у сучасному світі</i>. Київ.</p> <p>Бліхар, В.С., Цимбалюк, М.М. та ін. (2021). <i>Філософія: підручник</i>. Ужгород.</p> <p>Данильян, О.Г., Дзьобань, О.П. (2013). <i>Філософія: підручник</i>. Харків.</p> <p>Радіонова, Л.О. (2006). <i>Філософія: навчальний посібник</i>. Харків.</p> <p>Саух, П.Ю. (2003). <i>Філософія: навчальний посібник</i>. Житомир.</p> <p>Рябініна, О.В., Юрченко, Л.І. та ін. (2021). <i>Філософія: підручник для студентів і курсантів вищих закладів освіти</i>. Харків.</p> <p>Гусев, В. (2020). <i>Метафізика: проблеми, принципи, поняття</i> (лекційний курс). Київ. https://shron1.chtyvo.org.ua/Levchuk_Larysa/Estetyka.pdf</p>

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Світоглядні засади мистецтвознавства», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського 26 серпня 2024 р., протокол №1